

ОБЩИНА БОЛЯРОВО, ОБЛАСТ ЯМБОЛ

8720 БОЛЯРОВО, УЛ. "ДИМИТЪР БЛАГОЕВ" № 7
ТЕЛ: 04741/69 01; ФАКС 04741/64-30, e mail: boliarovokmet@abv.bg

ОТЧЕТ **НА ОБЩИНА БОЛЯРОВО** **ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА ОБЩИНСКИЯ ПЛАН ЗА ИНТЕГРИРАНЕ** **НА РОМИТЕ ЗА 2019 Г.**

С Решение №475/26.02.2015 г. на Общинския съвет – Болярово е приет Общинския план за интеграция на ромите за периода 2014-2020 г. Изпълняват се заложените в плана приоритети в съответствие с Националната и Областна стратегия за интеграция на ромите.

Всяка етническа общност притежава определени ценностни представи за образованието на своите деца. Противно на мнението, че за ромските групи образованието не е ценност и приоритет трябва да се има предвид, че представите на ромите за образованието се различават от тези на представите на българското население. Това не означава, че те нямат положително отношение към образованието на децата си.

Детската градина и училището са институции, които са съставна част от обкръжаващия ромите социум. Възприемат се от тях като принудително, като още едно задължение. За различните ромски групи е много по – важно децата им да бъдат възпитани в собствената семейна среда, да спазват общоприетите в общността норми на поведение и морал. Колкото по – запазена е една ромска група, толкова по – добре са съхранени традиционните представи за добро образование на децата в общността.

В последните години на промяна както в икономическия статус на страната, така и в социалния се наложи нова политика по отношение работата с малцинствените етнически групи. Беше изработена нова стратегия за работа с малцинствените групи, чиято основна цел е интеграцията и приобщаване на ромската общност. По отношение на образованието също бяха направени изменения, следвайки новата философия.

Тези теоретични постановки са свързани с приобщаването и възпитаването на децата от ромски произход, както и организирането на учебно-възпитателния процес. Затова преди всичко трябва да се познава ромския етнос и да се изградят предпоставки на доверие и доброжелателност.

Приоритетните области за интеграция на ромите са **образование, заетост, здравеопазване, жилищни условия, антидискриминация и култура и медии.**

1. Образование

Съвременният свят е мултикултурен. Той представлява сложно разнообразие от хора с различна етнопринадлежност, култура. Намалването на противопоставянето и

осъзнаването на различията в интернационален и интеркултурен план имат огромно значение. Това влияе и върху българската образователна система. Все повече се апелира за интеркултурно образование и приоритети, ориентирани към демокрация, хуманизация, цялостно развитие потенциала на личността, социална справедливост и приобщаване.

Интеркултурното образование е свързано със съвкупност от знания и компетентности, които водят до истинска промяна в начина на мислене.

Мултикултурната задача в предучилищното и училищно образование изисква развитие на детската личност в условията на демократично общество – формиране на самосъзнание за „различното”, което носи всеки човек както у самия себе си, така и у тези , които го възприемат.

Интеркултурното образование насочва към една все още „търсена” област от възпитателната сфера, с основна характеристика интеркултурността не като самоцел, а като основно средство за реализирането на равните възможности в образователната сфера.

Освен това интеркултурното образование се базира на определени теоретични принципи, заимствани от антропологията, етнологията и от социологията на образованието.

В община Болярово функционират две училища - в гр.Болярово и с.Стефан Караджово и една детска градина в гр.Болярово с три филиала в селата Воден, Шарково и Стефан Караджово.

В тях се обучават деца и ученици както следва:

№	ДГ/училище	Общ брой деца/ученици	От тях роми
1.	ДГ „Здравец”- Болярово	93	83
2.	ОУ „Стефан Караджа”- с. Стефан Караджово	71	65
3.	СУ „Д-р Петър Берон” – гр. Болярово	186	134

Дейностите,върху които се работи в детските градини са следните:

Основни задачи:

Приоритет в работата с деца в задължителна предучилищна подготовка и обучение е пълно обхващане на децата от ромски произход. През последните години няма необхванати в предучилищното обучение и възпитание деца от ромски произход.

Привличане на родителите,ангажирането им с образованието на техните деца и с живота на ДГ.

Подобрена среда за отглеждане,възпитание и обучение на всички деца посещаващи ДГ”Здравец” и филиали.

Реализирани дейности: срещи с родителите, обхождане на семействата, разговори и убеждаването им, че децата ще получат по-добра подготовка за училище. Осигурен равен достъп до качествено образование.

В община Болярово от месец септември 2014 г. с Решение на Общинския съвет е отменена таксата за всички деца в детските градини.

Отпаднали деца през учебната 2018/2019 г. няма.

Дейности:

- Мотивиране на семействата чрез срещи, разговори, анкети, консултации, проекти; Осъзнаване значимостта на задължителната предучилищна подготвителна група .

- Овладяването на правилен български език и подготовка за училище по образователни направления чрез допълнителна групова и индивидуална работа с децата.

- Социализиране и подготовка за приспособяване към новата училищна среда, към живота с приятелите на улицата на път за училище и обратно, чрез включване в разнообразни и интересни дейности в групата, детската градина, на общинско ниво.

Допълнително обучение:

Организирано се и се провеждат допълнителни занятия с деца, изоставящи с материала и деца, за които българският език не е майчин. Осигурява се богат илюстративен материал в различните дейности: рисуване на разказ /приказка/ по картини, разглеждане на илюстрации, разговор за любими приказки, съставяне на изречения по картини, назоваване на предмети от околната среда, познати персонажи от приказки, оцветяване на букви чрез игрова дейност – скрита картина, драматизация, заучаване на стихотворения, песни, танци и т.н. Така се предоставя възможност на децата да усвоят предвиденото учебно съдържание непринудено, забавно, увлекателно .

Родителски срещи:

Родителите се запознават не само с нормативните документи, но и със съдържанието на учебната и възпитателна дейност и очакваните резултати, дават се разяснения и указания как да се работи в домашни условия, информират се за състоянието на познавателното, интелектуалното и социалното развитие на децата.

Учителите имат възможност да оказват съдействие на родителите от ромските малцинства при мотивирането на децата за различни дейности и да им помагат при решаване на проблеми, научават какви хобита имат децата у дома и какви са индивидуалните им потребности и интереси.

Дни на отворените врати:

Те са част от дейността на целодневна детска градина „Здравец” и филиали всяка учебна година. Тези срещи приобщават родителите към случващото се в детската градина, повишават културата им на общуване, растат стремежите им към постигане на по-високо ниво за подготовка на децата им за училище. Показвайки работата открито, родителите виждат и оценяват усилията на учителя, те все повече им вярват. В тези дни родителите се информират за постиженията на децата и за това, което предстои. Правят се актуални съобщения, правят се кътове, изложби, табла, театър, драматизация, концерти и др. Чрез наблюдението на задължителните регламентирани ситуации, родителите придобиват представа за формите и методите на работа, за качеството на преподавания учебен материал, отношението и подхода на учителите.

Празниците:

Те са най- очаквани от децата, а и от техните родители. По време на празник падат бариерите от етническо разделение. Те са място за изява на детето пред публика. Разказвайки пред аудитория децата се научават свободно да говорят с емоция и артистизъм.

Чрез празниците децата-билингви най- успешно получават равен достъп на образование и се реализират като бъдещи личности в обществото. Чрез тях те стават отговорни, възпитани, преодоляват пречките и се интегрират в обществото.

Организираните празници са както на ниво детска градина, така и на общинско ниво и участвайки в тях децата и от двата етноса имат възможност да изявят своите таланти.

Проекти:

През месец декември 2018 г. завърши проект „Децата на Болярово-успешна интеграция в образователната система и подобряване на учебната среда в общината“. Договор № BG05M2OP001-3.001-0117-C01 по схема “Подкрепа за предучилищното възпитание и подготовка на деца в неравностойно положение”, финансиран от Оперативна програма „Наука и образование за интелигентен растеж“ съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейските структурни и инвестиционни фондове

С този проект ДГ “Здравец” и филиали се осъществиха следните основни цели и задачи:

Запознаване и мотивиране на родителите децата им да посещават редовно детската градина, за да се включат във всички дейности, където ще бъдат допълнително занимавани за усвояване на учебния материал и повишаване на образователното ниво, за по-лесното овладяване на българския език от децата билингви.

Задачата беше адаптация на децата към новите условия в детската градина. Подпомагане на децата при обучението им в детската градина, чрез проведени допълнителни занимания, игри и използване на богат нагледен материал. Предоставени бяха допълнителни материали и учебни пособия за реализиране на дейностите по образователна интеграция.

С проекта се подобри материално-предметната среда, наситиха се с материали центровете за дейност.

Осигуриха се дидактични пособия и материали за обучение на децата по Безопасност на движението и се проведе обучение по физическо възпитание и спорт.

Проведе се допълнителна подготовка по български език за децата от етноси, чийто език не е български.

Богатия илюстрационен материал, с който се сдобиха, звуковите ефекти, стихчетата, песните, приказките помогнаха на децата да изживеят радост от предоставеното учебно съдържание. Отбеляза се напредък в развитието на децата. Обогасти се речниковият им запас с нови думи.

Презентациите обогатиха представите на децата за отглеждането и развитието на растенията и животните в тяхната естествена среда, обогатиха се представите им за различните видове професии, празници и най-близкото обкръжение от роднини и образователни игри подпомагащи овладяването на българския език.

Допълнителното обучение на децата от целевата група се осъществи, чрез включване им в различни взаимодействия с общуване на български език. Особено внимание се отдели на реализирането на основни и допълнителни дейности на основата на нагледно – действени ,практически и игрови техники, на принципа

нагледност – действие– повторение. Идеята беше децата да добият практически опит за общуване на български език, да осъзнаят необходимостта от това и да бъдат поставяни в адекватни ситуации за компенсиране на необходимото.

Обучението е базирано на определените за предучилищна степен образователни направления Български език и литература, Математика, Околен свят, Изобразително изкуство, Конструирание и технологии, Музика и Физическа култура.

С провеждането на допълнителните занятия се целеше стимулиране на вербалното изказване чрез диалог, работа в учебна книжка, включване в словесни, подвижни, продуктивни игри, насочващи към съществени особености на обекти от заобикалящата ни действителност, математически понятия за числа, форми, цвят и елементарни операции с тях, рисуване, моделиране и др.

С проекта се акцентира върху овладяване на българската реч и нейните устни форми. Децата още в детска възраст да овладеят добре двете форми на речта– диалогична и монологична.

Създаване се център „Ограмотяване” включващ клубове по интереси. Сформирани бяха следните клубове:

Клуб „Фолклор и традиции – пея и танцувам”

Клуб „Безопасност на движението”

Клуб „Детски театър”

Клуб „Приатели на природата”

Клуб „Спорт и развлечения за малките деца”

Клуб „Аз рисувам и конструирам”

В клуб „Фолклор и традиции – пея и танцувам”- Приоритет бе да се съхрани уникалността на детството. Предизвикателство бе не само да се върви по утъпкани пътища, а да се създаде нови, да се сътвори среда и взаимоотношения, в които децата да се учат, възпитават, творят и формират себе си, съхранявайки традициите и ценностите. Музиката е едно от най- мощното средство оказваща едновременно емоционално и позитивно въздействие върху крехкия детски организъм.

Практиката е свързана с пресъздаване на типични за региона традиции и обичаи, на различните етноси: български и ромски. Идеята бе да се превърне детската градина в желана територия, в която всички деца са заедно и същевременно всеки е значим за групата. Мястото, където те спокойно и безпроблемно ще могат да се социализират и интегрират, като играят и творят. Традициите със своята обредност, символика, музикално – ритмични и езикови характеристики, помагат на децата да осмислят значими житейски взаимоотношения, етични и морални норми необходими за живот в общността, както и неволево запомняне на текст, което благоприятства развитието на речта и овладяването на книжовен – български език. Идеята бе не само на децата да бъдат представени различни традиции и обичаи, но и важни взаимоотношения между хората (деца – възрастни), спазване на определени норми на поведение. Запознаване на децата с българския фолклор, традиции и обичаи.

С помощта на музикално-ритмични движения запознах децата с народни танци по конкретно с ръченица и право хоро.

В Клуб „Детски театър” - Децата възпроизвеждаха и пресъздаваха роли. С много артистизъм художествено се пресъздадоха роли от приказките. Това стимулира творческата изява на децата. Показаха умения за изразяване чрез творчество. Испитаха емоционално преживяване от поетите роли на героите. Усвоиха езикови и литературни компетентности, активизираха помежду си словесната комуникация за проследяване действията на героите и последователността на събитията. Научиха се да работят в екип. Умело използваша мимика, жест при интерпретация на художествения текст.

В Клуб „Безопасност на движението” - В тази възраст децата рядко се движат самостоятелно, но въпреки това те са участници в движението и затова трябва да умеят да се движат безопасно. Малките деца трудно преценяват сложността на пътната обстановка, нямат формирани волеви задръжки, ориентировъчната им способност не е гъвкава, което е причина да не могат да вземат правилни решение в критични ситуации на пътя и това ги прави най-уязвимите участници в движението. Затова работата бе насочена към глобалните теми/ „Нашата улица” и „Улично движение” с подтеми „Улица”, „Пешеходци и автомобили”, „Безопасността на детето”, „Улично движение” и друг./. С проведените мероприятия се затвърдиха знанията на децата за пътната среда, за пространственото ориентиране в нея. Изброявах се елементите на пътната среда, заучиха се основните правила за движение по улицата. Запознаха се с опасните и безопасните места, получиха се познания за пътните знаци. Наблюдаваше се движението на превозните средства. Рисувах се и се апликираха пешеходци, автомобили и светлините на светофара. Затвърди се наученото в игри. Проведе се практическо упражнение за спазване на правилата за улично движение, което имаше за цел прилагане в практическа ситуация правилата за поведение при движение на улицата. Децата затвърдиха своите умения за начално ориентиране в пътната среда. Конструираха, моделираха и рисувах различни елементи на пътната среда и участници в пътното движение с което се насочи вниманието им върху дисциплината на пътя и спазването на правилата за безопасно поведение. Възпитанието и обучението по безопасност на движението по пътищата е вид социално учене, при което водеща роля бе усвояване на практически умения, на нравствени аспекти, формиращи се главно чрез подражание, личен опит, целенасочено обучение, упражнения и тренировки. Децата затвърдиха пространствените отношения за осъзнаване на собственото си място в пътната среда чрез музикални игри. Проведах се състезателни игри и наблюдение на улично движение. Запознаха се нагледно с уличното движение. Оценяваха постъпки на други участници в движението. Откриваха грешки на пешеходци при пресичане. Направиха демонстрация за безопасно преминаване през пешеходна пътека. Породи се желание у тях да спазват правилата и нормите за безопасно движение. Развиха качествата наблюдателност и съобразителност за ориентиране според обстоятелствата на пътната среда на практика. Вниманието им бе насочено към органите на КАТ , които контролират спазването на правилата за безопасно движение от шофьорите, пешеходците и регулировчиците. Изградиха положително отношение към всички ,които се грижат движението по пътищата да бъде безпроблемно. Развиха зрителния и слуховия анализатор. На практика имаха възможност да се ориентират в пътната среда за безопасно движение, да развият и усъвършенстват сензориката и моториката. Упражнявах се в активна употреба на терминология, включваща пространствено ориентиране - вляво-вдясно; отгоре-отдолу; отпред-отзад; успоредно,насреща, на противоположната страна и други. Играха подвижни игри за ориентиране в посоките ляво и дясно. Формираха умения за зрителна и слухова комуникация с другите. Упражнявах се в самостоятелно движение по маршрут, описвах и разграничавах местата за пресичане.Описвах какво трябва да бъде поведението на пешеходците при преминаване по пешеходната пътека.

В Клуб „Спорт и развлечения за малките деца” - Създадох се предпоставки за подобряване на условията за спорт в детската градина. Намаляване заболяемостта на децата в резултат от активна двигателна дейност. Развиха се качествата бързина, сила, издръжливост и ловкост. Постигна се по-добра комуникация между децата за формиране на познавателно отношение и двигателни умения за разновидностите на спорта. Подобри се физическата дееспособност на деца. Децата общуваха помежду си, което спомогна за изграждане на приятелство между тях. Овладяха набор от подвижни

игри-музикално-двигателни. Затвърдиха се двигателните им качества - издръжливост и ловкост чрез естествено приложните движения.

В Клуб „Приятели на природата” - Научиха, обогатиха и затвърдиха знанията си по опазване на околната среда. Приучиха се на отговорност, дисциплинираност и уважение към заобикалящата ги среда. Разшириха се знанията на децата за животинските видове и формиране на положително отношение и навици за грижи към тях. Повиши се екологичната култура на децата с оглед опазване на околната среда и отговорност за съхраняване на природните ресурси.

В Клуб „Аз рисувам и конструирам” - В клуба децата научиха и усвоиха многократно прегъване на хартия при изработване на модел, естетическо оформяне на моделите при работа с различен подръчен материал. Усвоиха умения да предават характерната форма на определен вид плод или зеленчук, като подбират подходящи похвати по моделиране. Многократно прегъване на хартия при изработване на по-сложен модел – оригами. Изработваха се разнообразни модели на цветя от различен природен материал. Изградиха представа за характера на новата изобразителна техника – щамповане, печатане. Проявиха умения да изграждат образите чрез изрязване, изкъсване и комбинирано на различни по големина и цвят форми.

По проекта бяха осигурени униформи за всички деца в ДГ. С реализирания проект се спомогна за взаимодействие с родителите – взаимно познаване, приближаване и координиране на усилията между семейството и детската градина за изграждане на щастливи деца, мотивирани, творчески и уверени в себе си, с позитивна самооценка, толерантни към етносоциалните и физически различия, конструктивно взаимодействащи с околните и готови за успешно реализиране в живота.

През изминалата учебна година бе реализиран Проект за физическо възпитание и спорт за деца от ДГ „Здравец” и филиали. Благодарение на него бяха закупени спортни консумативи. Създадох се предпоставки за подобряване на условията за спорт в детската градина. Намаляване заболяемостта на децата в резултат от активна двигателна дейност.

В училищата също се извършват редица дейности, които съдействат за образователната интеграция на учениците от ромския етнос:

Ежегодно в началото на учебната година община Болярово с решение на Общинския съвет осигурява средства за закупуване на дрехи и учебни помагала на деца от ромския етнос. За 2019 година са осигурени 5780 лв.

Разкриване на полуинтернатни групи с включване основно на ромски ученици.

Осигурен е безплатен обяд на учениците по проект „Подобряване качеството на образованието в средишните училища чрез въвеждане на целодневна организация на учебния процес”.

При провеждане на училищни и общински мероприятия и празници се привличат и участват всички ученици, в т.ч. и самоопределилите се като роми. Участие в олимпиади, състезания и други мероприятия на училището на общинско, областно и национално ниво – Национална олимпиада „Знам и мога“ 4 клас, Състезание в начален етап към Съюза на българските начални учители, Състезание по оказване на първа долекарска помощ, Национална олимпиада по български език и литература и математика, Състезание по тенис на маса, волейбол, баскетбол, футбол, шахмат, кросово бягане и др.

В училищата се отбелязват всички български празници и обичаи, както и такива от календара на ромския етнос. Проведени са и редица мероприятия посветени на

Седмицата на четенето, Деня за споменаване на жертвите от ПТП, екологични кампании и др. Редовно се организираха посещения в библиотека, екскурзии до близки исторически и археологически обекти, участия на конкурси и инициативи.

Включване на децата от ромски произход в извънучилищни дейности – общината ежегодно финансово поддържа функционирането на детски танцов състав с участие на ромски деца от двете училища.

Провеждат се беседи с родителите на децата роми за необходимостта от образование – увеличава се броя на завършилите основно и средно образование през последните няколко години. През учебната 2018/2019 г. основно образование са завършили 13 ученици от ОУ „Стефан Караджа и 14 от СУ „Д-р Петър Берон“. Дипломи за средно образование са взели 9 ученици.

Участие на деца роми в проекти - „Подкрепа за успех“/намаление и предотвратяване на преждевременното напускане на училище с насърчаване на ранния достъп до висококачествено основно и средно образование, подобряване на равния достъп до учене през целия живот за всички възрастови групи чрез формални, неформални и самостоятелни начини, усъвършенстване на знанията, уменията и квалификацията на работната сила и насърчаване на гъвкави начини за учене, включително чрез напътствия за кариерно развитие, оптимизиране взаимодействието на училището с родителите на учениците от уязвимите групи и с местната общност за устойчиво задържане на учениците в училище/, НП “Осигуряване на съвременна образователна среда“, модул „Подобряване на условията за експериментална работа по природни науки“/Осигуряване на условия за равен достъп до училищното образование и повишаване качеството на образованието по природните науки химия, физика, биология/, НП “Заедно в грижа за ученика“, модул 1 „Осигуряване условия за системно проследяване на личните постижения на учениците чрез създаване на индивидуално порт фолио“/повишаване качеството на образователния процес чрез осигуряване на плавен преход между детската градина и първи клас и между началния и прогимназиалния етап на основно образование/ ,НП “Информационни и комуникационни технологии в системата на училищното образование/изграждане на безжични мрежи“, НП “Заедно за всяко дете“, модул “Подпомагане на екипите за обхват“ - подпомагане на дейностите на екипите по подбор и систематизиране на мерки за обхващането и задържането на учениците в задължителна училищна възраст/, „НП “Без свободен час“/създаване на условия за непропускане на учебно съдържание и на възможности за достатъчно учебно време за усвояването и осмислянето му чрез осигуряване на заместващи учители/, „С грижа за всеки ученик“/допълнително обучение по български език и литература и математика в начален курс, целта е да се преодолеят пропуските в знанията на учениците в начален курс по тези предмети, Провеждат се дейности, насочени към съхранение и развиване на културната идентичност на етносите. Всички ученици са бенефициенти на училищни и общински проекти, свързани с популяризирането и съхраняване традициите и обичаите на различните етноси в община Болярво.

26 ученици от СУ „Д-р Петър Берон“ получават стипендии.

През изминалата учебна година от училище са отпаднали 15 ученици от СУ“Д-р.П.Берон“ и 2 ученици от ОУ“Стефан Караджа“.

Чрез многобройните дейности, мероприятия и проекти се работеше по обхващане и задържане на учениците в училище, но все още не може да се говори за интегриране на ромите по отношение на характера, манталитета, навиците, ценностната и морална система. За това се изисква комплексна отговорност от страна на образование, здравеопазване, социална и културна сфера.

Други проекти, реализирани от община Болярово

- ”Топъл обяд” - ” проекта е за деца в неравностойно социално положение, основната цел на проекта е повишаване на здравния статус и качеството на живот на децата чрез обезпечаване на рационално и балансирано хранене през тежките зимни месеци чрез организиране на трапезария, в която да се предлага топъл обяд на деца от социално слаби семейства с доход на член от семейството 80% от минималната работна заплата, сираци и полусираци, деца на самотни родители, деца с физически или психически увреждания, ученици, на които един или двамата родители са с физически или психически увреждания, осигуряване на топъл обяд и създаване на условия за подобряване на хигиенните и хранителните навици на учениците от ОУ ”Стефан Караджа”/партньорство с ОС на БЧК Ямбол/.

- Осигуряване на топъл обяд в Община Болярово – целеви група са лица и семейства на месечно подпомагане по реда и условията на чл.9 от ППЗСП; лица с доказана липса на доходи и близки, които да се грижат за тях; Самотно живеещи лица и семейства, получаващи минимални пенсии - за осигурителен стаж и възраст; за инвалидност; наследствени пенсии, пенсии, несвързани с трудова дейност. В допълнение към разпределянето на храна на потребителите се предоставят съпътстващи мерки, които целят намаляване на социалното изключване и/или справяне с извънредни социални ситуации по еманципиращ и устойчив начин.

- ПМС 332 – Предоставяне на социалните услуги „Личен асистент”, „Социален асистент” и „Домашен помощник”- Бяха осигурени работни места на лица предоставящи интегрираните социални услуги – за лична помощ, комунално-битови дейности и подкрепа за социално включване в дома на потребителите, обгрижващи лица с увреждания и хора над 65 г. с ограничения и невъзможност за самообслужване, живеещи в малките населени места на територията на община Болярово.

- Патронажна грижа за нуждаещи се лица в община Стралджа и община Болярово. – Целта на проекта е подобряване качеството на живот и възможностите за социално включване на хората с увреждания и възрастните хора чрез осигуряване на мрежа от услуги в домашна среда и изграждане на подходящ капацитет за предоставянето им. Дейностите са предоставяне на почасови мобилни интегрирани здравно-социални услуги за нуждаещи се лица с увреждания и възрастни хора, предоставяне на психологическа подкрепа, консултиране и др.

- Социална услуга Личен асистент за включване в Механизма Лична помощ. - На база на влезлите в сила Закон за личната помощ и Наредба за включване в механизма лична помощ се регламентира кой има право на тази помощ и как ползвателите да се включат в механизма. Според Закона за лична помощ до 31 декември 2020 г. ползватели на лична помощ са хората с право на чужда помощ с определени 90 и над 90% вид и степен на увреждане или степен на трайно намалена работоспособност. Ползватели са и децата с право на чужда помощ с определени 50 и над 50% вид и степен на увреждане или степен на трайно намалена работоспособност. Децата без право на чужда помощ с определени 90 и над 90% вид и степен на увреждане или степен на трайно намалена работоспособност също са ползватели съгласно закона. Доставчик на личната помощ по закона е общината по настоящия адрес на ползателя.

2. Заетост

50% от населението в общината е в трудоспособна възраст. Тенденцията в общината е увеличаване дела на възрастните хора.

Към 31.12.2019 г. са регистрирани общо 193 безработни лица, 1 от тях е с висше образование, 75 – със средно, 30 – с основно и 87 с начално и по-ниско образование, 96 от тях са продължително безработни, а 38 са се самоопределили като роми. 28 от регистрираните безработни са включени в програми и мерки за заетост на Бюрото по труда през 2019 г. / мерки за заетост по ЗНЗ – 2, програми за заетост по ЗНЗ – 8, и по ОП РЧР – 18/.

Подпомогнати лица по чл. 9 от ППЗСП за 2018 г. – 65, за 2019 г. – 53, като 32 от тях са роми.

3. Здравеопазване

Здравното обслужване в община Болярово се осъществява от три общопрактикуващи лекари и Център за спешна медицинска помощ. Ромите в общината получават равен достъп до здравни услуги. На територията на общината не е регистрирана детска смъртност, за предпазване от нежелана и ранна бременност, се провеждат беседи в училищата, които обхващат, както учениците, така и родителите, бременни със спешно състояние се транспортират до болнично заведение от спешна помощ.

В училищата, водени от класните ръководители и здравно лице се провеждат часове по здравеопазване на подрастващите с определена тематика: профилактика на полово предаваните болести, здравословно хранене и здравословен начин на живот, хигиена, начини за предпазване от нежелана бременност. Всички деца обхванати от задължителна ваксина са имунизирани по Националния календар. Провеждат се профилактични прегледи и се следи здравното им състояние. Ежегодно текат и кампании на БЧК, които са свързани със здравето, хигиенните навици, алкохола, тютюнопушенето и борбата с наркотичната зависимост. В кампаниите се включват, както деца, така и родители. Качеството на здравеопазването в училището е добро, това, което е необходимо да се направи е изграждането на стоматологичен кабинет, където децата да получават навреме дентална помощ. Ромите нямат навици да посещават стоматолог, както и да потърсят дентална помощ за децата си. Училището е сигурно място за получаване на качествено здравеопазване.

Проблем има при по - възрастните роми. Ниската култура и нежеланието им да се информират, води до отказ за посещение при медицинско лице. Повечето нямат избрани лични лекари, поради което не се подлагат на профилактични прегледи и не полагат достатъчно грижи за здравето си. Заболяванията при ромите основно са в резултат от лошите жилищно – битови условия на живот, неспазване на хигиенни навици, бедност, липса на средства и безотговорно отношение за здравето си.

В община Болярово има назначен здравен медиатор. Дейността на медиатора способстваше за:

- Подобряване здравния статус на ромите
- Повишаване на тяхната информираност по различни здравни въпроси
- Извършване на профилактични прегледи
- Проведени са беседи за ранните бракове и др.

Ежедневно работеше на терен- срещаше се със семейства от ромски произход, разговаряше с тях, че здравето, образованието и възпитанието са важни, за да успеят в живота, да имат добра работа. Разговаряше с децата от училище за семейно планиране, сексуално здраве и ранни бракове. Липсата на достъп до система на здравните услуги, често води до трайни увреждания на здравето (повишена детска и майчина смъртност, ниско имунизационно покритие)

Нашата община е малка, но със своята работа здравният медиатор допринасяше за преодоляването на редица негативни проблеми.

Един от основните проблеми при ромите е бременността. Това е движение, което не може да се обхване изцяло от личните лекари в общината и с това те попадат в рисковите групи бременности. В тази насока е необходимо повишаване на здравните знания и информираност на ромското население и развиване на медиаторство и на различни форми на работа за и в общността. През 2019 г. на територията на община Болярово са родени 41 деца като на 7 от тях майките са родили преди да навършат 18 години.

За подобряване на физическото и здравословно състояние на ромското население посредством спорт, в общината ежегодно се организират спортни състезания с участието на деца и родители. Провежда се и традиционен Национален ромски футболен турнир за младежи до двадесет годишна възраст, спортните площадки в общината са напълно достъпни за ползване и от ромските граждани.

4. Жилищни условия

В община Болярово няма обособени ромски квартали, както в града, така и в останалите населени места.

На територията на общината няма дискриминация на населението в областта на жилищната политика. Жилищният фонд, с който разполага общината е добър. В жилищата са настанени ромски семейства. Ползват жилищна площ на член от семейството съгласно нормативната уредба. В жилищата има санитарни възли, които са свързани с водопроводната и канализационна мрежа на съответното населено място.

5. Антидискриминация

В РУ на МВР – Елхово, участък Болярово се предприемат мерки при работа с населението, съобразени със законодателството на държавата – защита на обществения ред и недопускане на прояви на нетолерантност по отношение на малцинствата. Успоредно с органите на полицията, в община Болярово работи и Местна комисия за борба с противообществените прояви на малолетните и непълнолетните.

Противообществените прояви сред малолетните и непълнолетните са отражение на социалните и нравствени проблеми на обществото, което в много случаи е пряко отговорно за извършените деяния на децата.

Ето защо основна цел на МКБППМН е постигането на позитивна промяна и възпитателен ефект в поведението на млади личности, отклонили се от нормите за непристойни прояви, както и превенция на противообществените прояви за свеждането им до минимум.

През изминалата 2019 година, Община Болярово продължи своята превантивна дейност, насочваща главно вниманието към положителното развитие на всички обхванати деца и техните родители в общината. За тази цел взе участие и състава на Местната комисия за борба с противообществените прояви на малолетни непълнолетни, включително със съвместната работа с местните институции: УКБППМН-СУ, „Д-р Петър Берон“ гр.Болярово и ОУ „Стефан Караджа“ с.Стефан Караджово; служителите на ДСП-гр.Болярово; служителите на Участък Полиция и Гранична Полиция - гр.Болярово; училищен медицински фелдшер; гостуващи инструктори; обществени възпитатели, класни ръководители, педагогически съветници и директори на училища, детска градина и филиали. С целия този ресурс се организираха редица беседи, дискусии, конкурси, представления, забавни и спортни мероприятия, свързани с превенция за борба с противообществени прояви, за обогатяване на знания и социална адаптация, с цел да се разнообрази ежедневието им и да се сведе до минимум непристойното поведение, което да обогати, възпитава, предпазва и насърчава младите

в едно по-спокойно и отговорно ежедневие без насилие , с повече толерантност, уважение , подкрепа, взаимопомощ и личностно развитие.

През месец февруари 2019г. МКБППМН-Община Болярово, организира състезание по „Лъвски скок“, което беше съчетано с дискусия с учениците на тема: „Детство без кражби“ /с учениците от 1-7 кл. на ОУ „Стефан Караджа“-с.Стефан Караджово/, както и със спортно –танцувална програма ,в която беше включена фитнес програма „GLADIATOR“, STRONG by ZUMBA и ZUMBA LATINO под звуците на възрожденски и съвременни латино ритми.Гост на спортно-танцувалната част беше поканен инструктор по ЗУМБА и Фитнес програми от Спортно студио“Инспайър“ – гр.Ямбол.

Също през месец февруари 2019 година учениците в СУ „Д-р Петър Берон“ в град Болярово, по утвърдена от години традиция, изразиха своето активно съпричастие към тенденцията за повече доброта в света,отново се наблегна сериозно внимание за честването “Денят на розовата фланелка“ ,което вече е неизменна част за възпитание на децата свързани с училищния тормоз ,в името на „Световния ден за борба с тормоза в училище “ .Конкурсът беше организиран от МКБППМН ,като включваше изработка на картички в тематично съзвучие с повода за мероприятияето. Наградените получиха различни аксесоари, ученически пособия, занимателни и образователни игри, книги, грамоти.

През месец март 2019г. се проведе среща с представители на Дирекция Социално подпомагане и Закрила на детето ,в която взе участие и МКБППМН по повод обсъждане проблемите и обща загриженост за подрастващите. Присъстващи бяха експерти от Ямбол и Елхово – от съответните дирекции „Социално подпомагане“ и „Закрила на детето“, заедно с местен представител на служба „Закрила на детето“ в гр.Болярово.Участие взе и кметът на община Болярово Христо Христов, секретарят и Председателят на МКБППМН , председателят на Общински съвет, общински съветници , членове на Постоянната комисия към Общински съвет – Болярово по здравеопазване, социална политика. Присъстваха също директорите на училищата от Болярово и Стефан Караджово педагогически съветници, директорът на детска градина „Здравец“и специалисти от „Хуманитарни дейности“.Дискутирани бяха и други проблеми: нежеланието на непълнолетни да посещават училище, когато са оставени без надзор – след заминаване на родителите да припечелват пари в чужбина; нередовни посещения в училище, когато на по-големите деца в многодетни ромски семейства се налага да работят, подпомагайки семейния бюджет; ранната раждаемост сред малолетните от ромските и други етноси.

В началото на месец Април 2019 г. МКБППМН заедно с обществените възпитатели и класни ръководители, проведеха редица уроци и дискусии ,свързани с „Кражби и грабеж-предпазване от извършване и съучастие“ , с учениците от 1-7 клас на СУ „Д-Р Петър Берон –гр.Болярово .Разиграха се нагледно сцени с учениците ,показващи какво е извършване на кражба и на грабеж;как да се предпазват от съучастие и от извършване на подобни прояви.Също така педагозите разясниха на учениците всичките негативи последствия ,които ги очакват след извършване на подобни прояви,а именно: че ще бъдат наказани от Педагогическия съвет,ще бъдат заведени на отчет в Детска педагогическа стая, ще им бъде разгледано Възпитателно дело от МКБППМН за налагане на възпитателни мерки ,както и настаняване във ВУИ; ще бъдат вписани в криминално досие за цял живот и ще бъдат подложени на съдебно преследване и осъдени и др.Урокът приключи с дискусия от видяното и наученото .

В края на месец април , със своята превантивна дейност ,МКБППМН-община Болярово проведе информационна кампания по повод безопасното използване на Интернет от подрастващите.Темата беше: „Как да сърфирам безопасно?“ и „Що е

Киберагресия и Кибертормоз“ Мероприятията се проведеха с учениците от 5-12 клас и класни ръководители на двете училища в общината -СУ „Д-р Петър Берон“ -гр.Болярово и ОУ „Ст.Караджа“ -с.Стефан Караджово. Също така беше представена на учениците и презентацията, в която бяха описани мерките с безопасното сърфиране , пазене на лични данни и информация, предпазване от фалшиви потребители и хакери, предпазване от киберагресия и кибертормоз. Кампанията беше съпроводена с раздаването на брошури и плакати ,които описват основните правила ,които трябва да спазват сърфиращите в Интернет пространството.

Във връзка с “10 Май – „Световен ден на физическата активност“ и “17 Май-Ден на българския спорт “,се проведе месец на спорта включващ занимания за децата на Община Болярово от СУ „Д-р Петър Берон“ – гр.Болярово ,ОУ „Стефан Караджа “ - с.Стефан Караджово и ДГ „Здрвец“ и филиали. Дейностите се проведеха под надслов: „Да, на спорта! Не, на агресията!“ , с организатор Местната комисия за борба с противообществените прояви на малолетните и непълнолетните при община Болярово. Голямото разнообразие включваше дисциплините от спортни игри , състезания и превантивни беседи : Народна топка; Спортни игри и оздравителна гимнастика; Блитбол; Стрийтбол; Джитбол; презентация: „Вредата от наркотиците“ и “Предпазване от опасни онлайн игри“ ;Физически качества с участието на групата „Активните здрави“ СУ „Д-р Петър Берон“ и учениците ; Совалков спринт. Победителите в мероприятията получиха както грамоти ,така и футболни,баскетболни , волейболни топки,спортни пособия и развлекателни игри,конуси,въжета и стълбички за ловкост.В презентациите учениците се запознаха с видовете наркотици и предпазването от тях. Също така и как да се предпазват от агресия,Интернет и социални мрежи ,онлайн игри ,както и начините при които могат да потърсят подкрепа и помощ в случай,че попаднат в подобни ситуации.

В края на учебната година ,през месец юни ,се проведе на два етапа дискусия съпроводена с презентация, с учениците от 5 -7 клас и 8-12 клас на СУ“Д-р Петър Берон“ -гр.Болярово. Темата беше „Наркотични вещества и рисковете от тях“ . , в което взеха участие обществени възпитатели и класните ръководители .Бяха представени видовете наркотични вещества,последците от тяхната употреба. Учениците научиха за начините ,по които биха могли да бъдат въввлечени в престъпни деяния ,когато имат досег до наркотични вещества и хора ,които биха се възползвали от тях . Също така обсъдени бяха различни казуси ,които разясниха на учениците как да бъдат бдителни,когато неочаквано им се предложи дадено вещество без да е познато на никого. Беше им разяснено по време на ваканцията да внимават в какви компании попадат и с какви хора общуват ,тъй като най-уязвимата група в момента са именно децата в тийнейджърска възраст,които от любопитство могат да попаднат и да се натъкнат на подобни вредни вещества, касаещи здравето им.

По повод честването на „45 години от обявяването на Болярово за град“ , Община Болярово съвместно с МКБППМН, организираха поредица от съвпътващи мероприятия. Първото на 4 Септември ,бе спортно – детски футболен турнир_ на градския стадион,където взеха участие четири отбора във възрастова група 5-8 клас: домакините от Болярово, гостите от Стралджа и два отбора от град Ямбол. Турнира протече под мотото: „Спорт с толерантност“, където учениците от Болярово грабнаха второто място след огромна борбеност, завършило с равенство и драматични изпълнения на дузпи . Всички участници получиха храна и напитки от организаторите, а наградите им, освен грамоти, бяха и футболни топки, с които да тренират за бъдещите успешни футболни дербита. На 5 Септември се проведе поредното празнично мероприятие велопоход за ученици над 10 години с маршрут от сградата на „Младежки дом“ до Християнския кръст край град Болярово и обратно (общо 10 км). Преди

тръгването на децата бе проведен инструктаж от представител на полицейския участък ,след което бяха придружени от две полицейски коли, медицинско лице и микробус на община Болярово. След успешния тур,децата получиха храна и напитки, осигурена от организаторите. Ден по-късно 6 Септември, програмата продължи със състезание по ПЕЙНТБОЛ в градския парк , в което взеха участие децата на възраст от 11 до 18 годишна възраст,както и допълнителна категория девойки и мъже.За всички участници и победителите бяха раздадени храна и напитки, грамоти и футболни топки.

През месец октомври се проведе информационна кампания и презентации за "Телефонните измами" и "Трафика на хора" . Как да реагират, ако станат жертва на престъпление, добило известност като „телефонни измами“ научиха учениците от СУ“Д-р П. Берон“ гр. Болярово. Презентацията с характерните белези на този вид престъпление им представи секретаря на МКБППМН. Той ги запозна с най-често използваните схеми от измамниците, техните методи и средства. Учениците изгледаха и видеоклипове по темата, беседваха, разсъждаваха. Запознаха се със съветите на полицията и разбраха как трябва да реагират, ако попаднат в такава ситуация.Информационни плакати и брошури бяха раздадени ,както в училищата ,така и в детските градини и кметства. Беседа на тема „Трафик на хора – как да се предпазиш“ представи пред учениците от СУ“Д-р П. Берон“ Андон Палов – служител на гранична полиция. Той им представи полезна информация за трафика на хора като организирана криминална дейност. Учениците се запознаха с видовете трафик на хора, схемата на трафикиране, причините за развитието на трафика на хора в България, как трафикантите примамват своите жертви, кои са потенциалните жертви.Научиха как да постъпват, за да не попаднат в подобни схеми.Плакати и брошури бяха поставени на публични места,училища,детски градини и кметства,в общински вестник и интернет страница

По повод „16-ти ноември – Международен ден на толерантността“, МКБППМН община Болярово, организира спортно-развлекателни състезания с учениците от двете училища в община Болярово.Дисциплините ,в които учениците участваха бяха: Джаги за 1-12 клас от СУ,,Д-р Петър Берон ,,гр.Болярово ; 50 м. спринт ,дълъг скок и тенис на маса за 1-7 клас от ОУ,,Стефан Караджа“с.Ст.Караджово. Беседа на тема „Как да бъдем по-толерантни един към друг?“ беше изнесена преди награждаването на учениците,като след това победителите от състезанията получиха книги,училищни пособия,аксесоари и предмети .

Във връзка с Коледните и Новогодишни празници, МКБППМН организира от 03.12-18.12 общински творчески конкурс за изработването на автентично или съвременно коледно украшение –играчка, с учениците от 1-12 клас на СУ,,Д-р Петър Берон” и ОУ,,Стефан Караджа”.Победителите бяха наградени с грамоти и училищни аксесоари .

Местната комисия оказва пълно съдействие на органите на образованието за обхващане на подлежащите на задължително образование деца и за тяхното не отпадане от училище като участва в "Механизъм за съвместна работа на институциите по обхващане и задържане в образователната система на деца и ученици в задължителна предучилищна и училищна възраст“.В него участват обществени възпитатели и членове от комисията за противообществените прояви на територията на общината . Целта на механизма е ,да се подобри междуинституционалното взаимодействие и да се определят функциите и задълженията на всички отговорни страни, за да се постигне по-пълнен обхват и задържане в системата на образованието на децата и учениците в задължителна предучилищна и училищна възраст. Успешната съвместна работа с институциите ,оказа положителен ефект ,като голяма част от децата на община Болярово ,които са отпаднали , незаписани или не посещават училище ,бяха

върнати обратно в образователната система. Обходите в цялата община за прибирането обратно в училище на учениците беше съпроводено и с насърчаване на родителите да наложат сериозно отношение към децата си ,за тяхната образованост. При подаден сигнал до МКБППМН, нейните членове провеждат срещи-разговори и корекционно – възпитателна работа с тях, установяват се причините и в голяма част от случаите, децата се връщат в училището. За 2019г. екипа по механизма е обходил 97 малолетни и непълнолетни учащи, допуснали повече от 5 неизвинени отсъствия от училище. Проведени са консултации, както с децата ,така и с техните родители за по –сериозно отношение към училищния процес и засиления родителски контрол.

За 2019 година възпитателен надзор и превантивни дейности извършваха 5 обществени възпитатели, назначени с Решение от Протокол № 1/26.01.2018г.,т.4 от Дневния ред и със Заповед № РД-5-40/05.02.2018г.,от кмета на община Болярово ,в състав, които работеха общо със 17 малолетни и непълнолетни на територията на община Болярово.

За Оперативно бюро ,е определено с Решение на комисията, от Протокол № 1/15.01.2019г., т.5 от Дневния ред. Комисията е компетентен орган за разглеждане на противообществени прояви, извършени от малолетни и непълнолетни и техните родители. Това се осъществява, чрез възпитателни дела.МКБППМН -Община Болярово,продължи да работи усилено в усъвършенстването на координацията между институциите и по-задълбочената съвместна работа с работещите в системата на образованието ,по проблемите на малолетни и непълнолетни .Превенцията е процес, който има ясно формулирана цел – да не се допуска конфликт между закона и детето, да се ограничат до минимум факторите, които водят до извършване на асоциални прояви. Координиране на всички социално – педагогически фактори на територията на Общината в борбата срещу насилието, престъпността, защита правата на децата, утвърждаване на дейности, алтернативни на асоциалното и девиантно поведение, превенция на наркомания, тютюнопушене и алкохол. Засилена подкрепа в борбата за противообществени прояви имаше и от представителя на Дирекция социално подпомагане, служителите на Участък Полиция-Болярово,директорите на училищата от с.Стефан Караджово и гр.Болярово, класни ръководители и учители и педагогически съветници и обществени възпитатели .Съвместната взаимопомощ ,оказа голям положителен ефект за разрешаването на проблеми и казуси ,за предотвратяване на бъдещи прояви от подрастващите. През изминалата 2019г. има регистрирани 6 възпитателни дела. Деянията за тях са свързани с:

- отнемане на чуждо МПС трактор от чуждо владение;
- повреждане на мобилен телефон;
- кражба на зърно от частна стопанска постройка;
- физическо посегателство към съученик;
- кражба на ученически пособия;
- хулиганска проява в магазин.

Общо регистрираните деца са 6-ма, от които 3 малолетни /момчета-2 и момиче -1/; 3 -непълнолетни момчета. Мерките предприети от комисията и взетите решения по възпитателните дела от Закона за БППМН са : “поставяне под възпитателен надзор на обществен възпитател “ , “поставяне под възпитателен надзор на родителите или на лицата ,които ги заместват,със задължение за полагане на засилени грижи“ и “задължаване да се извини на пострадалия“.

Комисията е участвала активно заедно Училищните комисии за противообществени прояви ,като за периода 2019 г.в СУ,,Д-р Петър Берон“-гр.Болярово и ОУ,,Стефан Караджа-с.Ст.Караджово е работено с общо 42 –ма малолетни и непълнолетни ученици

които често са проявявали поведение на неприемливи действия ,лоша дисциплина , агресия,нарушаване на училищния правилник и бягства от училище.

През периода на 2019 г. МКБППМН е вземала участия в родителски срещи и работа с родители за консултиране и подпомагане на деца им свързани с проблемите в училище и предпазване от противообществени прояви,както и извършването на индивидуални срещи и консултации с родителите.

С Инспектор Детска педагогическа стая периодично се провеждат разговори, относно проблемни ученици и работа с тях ,както и своевременно се уведомява за извършени деяния на територията на общината. За 2019г. са заведени на отчет общо 11 непълнолетни.

В изпълнение на основните си задължения Общинската комисия за борба с противообществените прояви на малолетните и непълнолетните при община Болярово ежегодно включва в годишния си план мероприятия за превенция на дискриминацията водеща до множество прояви на агресия и насилие сред подрастващите.Точно поради това,през изминалата 2019 година ,Община Болярово продължи своята превантивна дейност ,насочваща главно вниманието към положителното развитие на всички обхванати деца в общината .За тази цел взе участие и състава на Местната комисия за борба с противообществените прояви на малолетни непълнолетни , с организирането на мероприятия свързани с превенция за борба с противообществени прояви,с цел да се сведе до минимум,да обогати ,предпази и насърчи младите в едно по-отговорно ежедневие.